

ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΡΟΔΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Είσαγωγή

Οι θέσεις που παρουσιάστηκαν από τον Ζηγνόδιεφ είχαν σαν πρωταρχικό σκοπό να διακρίνουν τη θέση των μαρξιστών - κομμουνιστών από εκείνη των ρεβιζιονιστών της δεξιάς (ρεφορμιστών, σοσιαλδημοκρατών, λαμπουριστών), και της άριστερας (έπαναστάτες - συνδικαλιστές, αναρχικοί) : γι' αυτό παραμένουν βασικές σήμερα που ο μικροαστικός όππορτουνισμός έχει εισβάλει στα πάντα.

• Η 1η θέση, ορίζει ότι το επαναστατικό κόμμα δεν μπορεί να ταυτιστεί με την ολότητα της εργατικής τάξης, και χρησιμοποιεί την περιφήμη «διατύπωση», που πολλές φορές καταδείξαμε την ανεπάρκεια, που ορίζει το κόμμα σαν μια φράση ή σαν ένα μέρος της εργατικής τάξης. Αυτή η διατύπωση, άπομονωμένη από το πλαίσιο στο οποίο έχει όριστεί, μπορεί να δώσει διαφορετική έρμηνεία : δηλαδή να αποδώσει την ίδια σημαντικότητα στους εργάτες μέλη του κόμματος και στους άλλους. Ήταν επικίνδυνο, αλλά δεν ήταν σίγουρα ή σκέψη του Ζηγνόδιεφ, ούτε του Συνέδριου.

• Η 2η θέση έξηγει ότι πριν από την κατάκτηση της εξουσίας, το κόμμα δεν μπορεί να οργανώσει μέσα στους κόλπους του παρά μια μεσοψήφια της εργατικής τάξης. Προτού όλοι οι εργάτες καταφέρουν να είναι στο κόμμα, θα πρέπει ή νικηφόρα επανάσταση να έχει καταστρέψει όλες τις μπουρζουαδικές γάγγραινες : τον τύπο, το σχολείο, το κοινοβούλιο, την εκκλησία, τη διοίκηση του Κράτους.

• Η 3η θέση διευκρινίζει τις έννοιες του κόμματος και της εργατικής τάξης, δείχνοντας ότι δεν πρέπει ποτέ να συγχέονται. Ήταν οι μενσεβίκοι που υποστήριζαν ότι το κόμμα έπρεπε να ακολουθεί πάντοτε την τάση της πλειοψηφίας των εργαζόμενων και, παραδείγματος χάρη, να μη τεθεί το ζήτημα της πολιτικής πάλης ενάντια στον τσαρισμό, αλλά μονάχα εκείνο της οικονομικής πάλης ενάντια στους βιομήχανους. Η διατύπωση είναι έντελως ικανοποιητική : το καθήκον του κόμματος του προλεταριάτου είναι να αντιδρά ενάντια στην τρέχουσα εργατική νοοτροπία και να υπερασπίζει ενάντια σε όλους τα ιστορικά συμφέροντα του προλεταριάτου. Είναι μια σαφής θέση, αν και θα θέλαμε να διευκρινιστεί ότι είναι μόνο με τη γέννηση του επαναστατικού κόμματος που μπορεί να ειπωθεί ότι το προλεταριάτο υπάρχει ιστορικά σαν τάξη, και ότι το κόμμα είναι το όργανο της τάξης του προλεταριάτου.

• Η 4η θέση σκοπεύει στους αναρχικούς και συνοδοιπόρους, που ισχυρίζονταν ότι ή χρεωκοπία της Πης Διεθνούς αντιπροσώπευε ιστορικά και τη χρεωκοπία της μορφής κόμματος. Αλλά στην αλήθεια έπρόκειτο για τα προδοτικά σοσιαλ-σοβιετικά κόμματα που κατέρρευσαν, ενώ το επαναστατικό κόμμα της δικτατορίας του προλεταριάτου χιζότανε.

• Η 5η θέση διακηρύσσει ότι ή προλεταριακή επανάσταση είναι αδύνατη χωρίς τη μορφή «κόμματος». Επιβεβαιώνει την αρχή της συγκέντρωσης του όργανου - κόμματος, κριτικάροντας τον βιομηχανικό συνδικαλισμό, που διαιρεί τους εργάτες μέσα σε μικρούς τοπικούς και κατηγοριακούς οργανισμούς. Υπενθυμίζει την μενσεβίκικη ιδέα ενός εργατικού συνέδριου, που θα ήταν πάνω από το κόμμα («κίτρινο: εργατικοί» (!)). Κριτικάρει επίσης την κακή διατύπωση του γερμανικού ΚΕΚΓ, που διακήρυσσε ότι δεν ήταν ένα κόμμα «με τη συνηθισμένη σημασία της λέξης» και χαρακτηρίζει αυτή τη θέση σαν έντελως αντιδραστική. Σχετικά με

(1) Οι λαμπουριστές της άκρας δεξιάς κι ακόμα κι οι χριστιανοί, που δεν αντιλαμβάνοντουσαν άλλη μορφή όργάνωσης της εργατικής τάξης έξω από την άμεση της οικονομικής υπεράσπισης, ή έμμεση, αλλά όπερταξική, της κοινοβουλευτικής δράσης.

τις αδυναμίες του συνδικαλισμού, διαβεβαιώνει ότι η γενική απεργία με την έννοια μιας παθητικής στάσης είναι ανεπαρκής, κι ότι χρειάζεται μια ένοπλη εξέγερση με όργανό της ένα πολιτικό όργανο, συγκεντρωτικό και πειθαρχημένο. Έξ' άλλου, οι ίδιοι οι επαναστάτες - συνδικαλιστές μιλάνε για μια αποφασισμένη μειοψηφία : αυτή δεν μπορεί παρά να είναι το κόμμα.

● Η 6η θέση διακηρύσσει ότι το κόμμα έχει σαν καθήκον να εργάζεται συστηματικά μέσα σε οργανώσεις πιο πλατιές, σαν τα συνδικάτα ή κι άλλους τύπους, ακόμα κι εφήμερες, όπως μπορούσαν να είναι εκείνη την εποχή οι «έπιτροπές για την υπεράσπιση της Ρωσίας». Είναι δλοφάνερο ότι αυτή η δουλειά είναι προετοιμασμένη από το ίδιο το κόμμα, κι ότι η οργάνωσή της δεν είναι ποτέ υποταγμένη στις ιεραρχίες ξένων οργανώσεων.

● Η 7η θέση άφορά ένα βασικό σημείο μεθόδου : αντικρούει το μπουκοτάρισμα των «κίτριων» συνδικάτων υπό την ηγεσία των ρεφορμιστών και, όπως το λέει το κείμενο, ακόμα κι αυτών των χριστιανικών συνδικάτων. Δεν πρόκειται για ένα ζήτημα καθαρής όρολογίας, αλλά είναι καλό να υπενθυμιστεί ότι οι Ιταλοί σοσιαλιστές θεωρούσαν σαν «κίτρινες» τις καθολικές οργανώσεις μέσα στις οποίες δεν δουλεύανε, αλλά προσπαθούσαν ν' αποσπάσουν τους οπαδούς τους, σαν προλετάριους, ώστε να τους εντάξουν στις κόκκινες οργανώσεις. Αυτή η θέση (έξ' άλλου έπεξηγημένη στις συνδικαλιστικές θέσεις) σημαίνει, ότι απέναντι στα συνδικάτα που διευθύνονται από σοσιαλιστές της δεξιάς, δεν ρίχνουμε συνθήματα έξόδου από τα συνδικάτα, αλλά ότι προσπαθούμε να τα κατακτήσουμε παλεύοντας από το έσωτερικό τους.

● Η 8η θέση είναι σημαντική εξαιτίας της καταδίκης του περίφημου τριαδικού τύπου που έθετε την ισοδυναμία κόμματος - συνδικάτου - κουπερατίδας, και που είχε γίνει αισθητή στον καιρό της Πης Διεθνούς, κι ακόμα και στην Ιταλία, πριν και μετά τον πόλεμο του 1914, κάτω από διάφορες μορφές (συνθήκη ισότητας ανάμεσα στο κόμμα και στην Συνομοσπονδία Εργασίας κι άλλες προτάσεις του ίδιου τύπου). Η διατύπωση του Ζηνόδεφ καθορίζει αντίθετα μια τάξη προτίμησης ξεκάθαρη : 1) κόμμα, 2) σοβιέτ, 3) συνδικάτο. "Αν λοιπόν το σοβιέτ είναι μια καινούργια ιστορική μορφή, ιδιαίτερη στο μεταβατικό Κράτος, δεν αντικαθιστά διό-

λου το κόμμα και δεν του άποσπά τον ήγετικό ρόλο. Έξ' ίσου σημαντική είναι κι η καταδίκη μιας άλλης διατύπωσης του ΚΕΚΙ, που διακηρύσσει ότι «το κόμμα πρέπει να προσαρμόζεται στη σοβιετική ιδέα και να προλεταροποιείται». Η ιδέα ότι το κόμμα πρέπει να άφομοιωθεί μέσα στα σοβιέτ κι ότι αυτά πρέπει να το αντικαταστήσουν, είναι λαθεμένη κι άντιδραστική. Όπως το δήλωνε πάντοτε ο Λένιν, είναι ιστορικά πιθανόν να πέσουν τα σοβιέτ κάτω από την έπιρροή της μπουρζουαζίας και των όπορτουνιστών : σ' αυτή την περίπτωση, το κόμμα θα πρέπει να κατακτήσει την έξουσία ενάντια σ' αυτούς.

● Η 9η θέση υπενθυμίζει ότι το κόμμα έχει ακόμα να εκπληρώσει άξιοσήμαντα καθήκοντα μετά την κατάκτηση της έξουσίας.

● Η 10η θέση άπαρριθμίζει αυτά τα καθήκοντα : άγώνας όχι μόνο ενάντια στη μπουρζουαζία αλλά' ακόμα κι ενάντια στους σοσιαλιστές (κατάργηση όλων αυτών των κομμάτων κι αυτών που ζητιώνται στο κομμουνιστικό κόμμα). Το κομμουνιστικό κόμμα οργανώνει τον κόκκινο στρατό, άγωνίζεται ενάντια σ' όλες τις συντεχνιακές τάσεις που διασπανε την ένότητα του προλεταριάτου, ενάντια στον τοπικό πατριωτισμό και στην τοπικιστική νοστροπία, που άπειλούν την ένότητα του διχτατορικού Κράτους.

● Σύμφωνα με την 11η θέση, το κόμμα δεν θα εξαφανιστεί παρά μόνον όταν οι κοινωνικές τάξεις θα έχουν εξαφανιστεί (όλοκληρωτική κομμουνιστική κοινωνία).

Όταν ο κομμουνισμός δεν θα είναι πλέον ένας σκοπός, όταν όλη ή εργατική τάξη θα έχει γίνει κομμουνιστική, τότε το κόμμα θα μπορέσει ν' άφομοιωθεί μέσα στην εργατική τάξη. Η διατύπωση του Μάρξ που μιλάει για άνθρωπότητα κι όχι για εργατική τάξη, είναι πιο άκριθής. Πράγματι, όταν η κομμουνιστική κοινωνία θα είναι έντελώς άναπτυγμένη, το προλεταριάτο καταργεί όχι μόνο τις άλλες τάξεις, αλλά' ιδίως καταργείται αυτό το ίδιο. Το κόμμα θα έχει ένα καθήκον να εκπτελέσει έφόσον όλες οι επικίνδυνες παραδόσεις των ταξικών κοινωνιών δεν θα έχουν ξεριζωθεί.

● Η 13η θέση διαβεβαιώνει ακόμα μια φορά την άναγκαιότητα της συγκέντρωσης και μιας σιδηράς πειθαρχίας, μιας πολεμικής πειθαρχίας, στην εποχή του εμφύλιου πολέμου.

• Η 14η θέση δρίζει με τούς ἑξῆς ὄρους τὸν δ ἡ μ ο κ ρ α τ ι κ ὸ σ υ γ κ ε ν τ ρ ω τ ι σ μ ὸ : Ἐκλογή τῶν δευτερευόντων ἐπιτροπῶν ἀπὸ τῆς πρωτεύουσας ἐπιτροπῆς, ὑποχρεωτικὴ ὑποταγὴ κάθε ἐπιτροπῆς στὴν ἀνώτερή της ἐπιτροπή, κέντρο ἐφοδισμένο με πλήρη ἐξουσία καὶ ποὺ τὸ κῦρας του δὲν μπορεῖ νὰ τεθεῖ ὑπὸ ἀμφισβήτησης ἀπὸ κανένα στὸ ἐνδιάμεσο τῶν συνεδρίων τοῦ κόμματος. Ἄς παρατηρήσουμε μόνο ὅτι μέσα στὴν ἀντίληψη τοῦ ὀ ρ γ α ν ι κ ο ὕ σ υ γ κ ε ν τ ρ ω τ ι σ μ ο ὕ, ἰδιαιτέρη στὴν Ἄριστερά, ὁ ρόλος τῶν ἰδίων τῶν συνεδρίων δὲν εἶναι νὰ κρίνουν τὴ δραστηριότητα τοῦ κέντρου, οὔτε νὰ ἀναδεικνύουν ἀντιπροσώπους, ἀλλὰ ν' ἀποφασίζουν πάνω σὲ ζητήματα προσανατολισμοῦ, σύμφωνα με τὴν ἀμετάβλητη ἱστορικὴ θεωρία τοῦ παγκόσμιου κόμματος. Ἀλλὰ σὲ κάθε περίπτωση μακριὰ ἀπὸ κάθε σκέψη, ἢ εἰσήγηση αὐτῆς τῆς θέσης εἶναι ξένη πρὸς κάθε εἶδος δημοκρατικῆς ἢ ἐκλογικῆς διαδικασίας.

• Η 15η θέση προβλέπει τὴν ἀναβολὴ τῶν ἐσωτερικῶν δημοκρατικῶν ἐγγυήσεων στῆς περιόδους παράνομου ἀγῶνα.

• Η 16η θέση διαβεβαιώνει με ἔμφαση αὐτὴ τὴ β α σ ι κ ῆ ἰδέα ὅτι ἡ αὐτονομία δὲν εἶναι παρὰ μιὰ παραχώρηση στὸν μικρο-αστικὸ ἀναρχισμό.

• Η 17η θέση καθαρίζει τὴν ἀναγκαιότητα νὰ συγδυάζεται ἡ νόμιμη δράση με τὴν παράνομη δράση, καθὼς καὶ τὴν ἀναγκαιότητα ἐνὸς ἑλεγχου τοῦ κέντρου τοῦ κόμματος — ἀκόμα κι ὅταν ἡ δράση εἶναι παράνομη — πάνω σὲ μιὰ ἐνδεχόμενη κοινοβουλευτικὴ δμάδα.

• Η 18η θέση προβλέπει ὅτι τὸ δίκτυο τῶν κομμουνιστικῶν δμάδων μέσα στὰ συνδικάτα κι ἄλλες ὀργανώσεις πρέπει νὰ εἶναι παντοῦ ὑποταγμένο στὸ κομμουνιστικὸ κόμμα. Στὰ ἐπόμενα χρόνια, ἢ Ἄριστερὰ καταπολέμησε δίκαια τὴν ὀργάνωση σὲ κυψέλη, σύμφωνα με τὴ διατύπωση τῆς μ π ο λ σ ε β ι κ ο π ο ἰ ἡ σ η ς, ποὺ ἔτεινε νὰ εἶναι ὄχι ἓνα ὄργανο τοῦ κόμματος ἀλλ' αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ βάση του.

• Η 19η θέση βεβαιώνει ὅτι τὸ κόμμα πρέπει νὰ ὑπάρχει τόσο στὴν ὑπαιθρο ὅσο καὶ μέσα στῆς πόλεις. Ἐξ ἄλλου, ἦταν μιὰ παράδοση τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος στὴν Ἰταλία, ποὺ στηρίζταν πολὺ πάνω στὸ ἀγροτικὸ προλεταριάτο, αὐτὸν τὸν ἄξιο ἀδελ-

φὸ τοῦ βιομηχανικοῦ προλεταριάτου.

Μιὰ ἄλλη θέση ποὺ ἡ Ἄριστερά, ποὺ ἔμεινε πιστὴ στῆς ἀρχὲς τῆς Διεθνούς, ὑπερασπίστηκε κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἐπόμενων χρόνων, ἦταν : πρέπει νὰ ὑπάρχει σὲ κάθε χώρα ἓνα κόμμα κι ἔνα μόνο, πράγμα ποὺ ἀποκλείει τὴ διφορούμενη διατύπωση τοῦ σ υ μ π α θ ο ὕ ν τ ο ς κόμματος. Τὸ τέλος τῆς θέσης, ποὺ διευκρινίζει ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουν κομμουνιστικοὶ πυρήνες σ' ὅλες τῆς ἀ π ο λ ι τ ι κ ἔ ς ὀργανώσεις ἀποκλείει — κι ἐδῶ ἀκόμα ἢ σύγκλιση με τὴν Ἄριστερά εἶναι ὀλική — τὴ δημιουργία πυρήνων μέσα σ' ἄλλα κόμματα. Ἡ τελικὴ θέση συμπεραίνει, διεκδικώντας τὴν ἐπαφὴ ἀνάμεσα στὸ κόμμα καὶ τῆς μάζες, ποὺ πάντοτε ὑποστηρίχτηκε ἀπὸ τὴν Ἄριστερά, καὶ ἀρνούμενη τόσο τὸ σ ε χ τ α ρ ι σ μ ὸ ὅσο καὶ τὴν ἔ λ λ ε ι ψ ἡ ἀ ρ χ ῶ ν.

**ΘΕΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΗ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΠΑΡΘΗΚΑΝ
ΑΠΟ ΤΟ Π ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ, 1920**

Τὸ παγκόσμιο προλεταριάτο εἶναι στὴν παραμονὴ ἀποφασιστικῶν ἀγῶνων. Ἡ ἐποχὴ πού ζοῦμε εἶναι μιὰ ἐποχὴ ἀνοιχτῶν ἐμφύλιων πολέμων. Ἡ ἀποφασιστικὴ στιγμὴ πλησιάζει. Περὶπου σ' ὅλες τίς χώρες ὅπου ὑπάρχει ἓνα σημαντικὸ ἐργατικὸ κίνημα, ἡ ἐργατικὴ τάξη θὰ πρέπει νὰ δώσει μιὰ σειρά ἀπὸ λυσσαλέες μάχες μὲ τὰ ὄπλα στὰ χέρια. Περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἄλλοτε, σ' αὐτὴ τὴ στιγμῇ, ἡ ἐργατικὴ τάξη ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ συμπαγῆ ὀργάνωση. Πρέπει νὰ προετοιμαστῆι χωρὶς διακοπὴ σ' αὐτὸ τὸν ἀποφασιστικὸ ἀγῶνα, δίχως νὰ χάσει οὔτε μιὰ μονάχα ὥρα ἀπ' αὐτὸν τὸν πολῦτιμο χρόνον.

Ἄν στὴ διάρκεια τῆς Κομμούνιας τοῦ Παρισιῦ (στὰ 1871) ἡ ἐργατικὴ τάξη εἶχε ἓνα Κομμουνιστικὸ Κόμμα, ἔστω μικρό, ἀλλὰ γερὰ ὀργανωμένο, ἡ πρώτη ἡρωϊκὴ ἐξέγερση τοῦ γαλλικοῦ προλεταριάτου θὰ ἦταν πολὺ πιὸ δυνατὴ καὶ θὰ εἶχε ἀποφύγει πολλὰ λάθη καὶ ἀδυναμίες. Ἡ μάχη πού περιμένει τὸ προλεταριάτο σήμερα, σὲ μιὰ διαφορετικὴ ἱστορικὴ κατάσταση, θὰ ἔχει πιὸ βαριεὲς συνέπειες ἀπὸ ἐκείνη τοῦ 1871.

Τὸ Πῶ παγκόσμιο Συνέδριον τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνούς ἐ-

Πηγή: Protokoll des II Weltkongresses der Kommunistischen Internationale. Hamburg, 1921

Πρόκειται γιὰ ν ἓνα μετάφραση ἀπὸ γαλλικὸ κείμενο. Ἡ γαλλικὴ μετάφραση μὲ τὸν τίτλο Manifestes, theses et résolutions des 4 premiers congrès de l' Internationale Communiste (Librairie du Travail, 1934, reprint Maspero) καθὼς καὶ οἱ ἑλληνικὲς εἶναι συχνὰ ἀνακριβεῖς καὶ ἑλλιπεῖς.

φιστὰ τὴν προσοχὴ τῶν ἐπαναστατῶν ἐργατῶν ὀλόκληρου τοῦ κόσμου σ' αὐτὰ πού ἀκολουθοῦν :

1. Τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα εἶναι μιὰ φράξις τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ἀναντίρρητα εἶναι ἡ φράξις ἡ πιὸ προχωρημένη, ἡ πιὸ συνειδητὴ καὶ ἄρα ἡ πιὸ ἐπαναστατικὴ. Σχηματίζεται ἀπὸ τὴν αὐθόρμητη ἐπιλογὴ τῶν ἐργαζόμενων, τῶν πιὸ συνειδητῶν, τῶν πιὸ ἀφοσιωμένων, τῶν πιὸ διορατικῶν. Τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα δὲν ἔχει διαφορετικὰ συμφέροντα ἀπὸ ἐκεῖνα τῆς ἐργατικῆς τάξης. Τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα δὲν ξεχωρίζει ἀπὸ τὴ μεγάλη μάζα τῶν ἐργαζόμενων παρὰ σὸ ὅτι κατέχει μιὰ γενικὴ ἀντίληψη τοῦ ἱστορικοῦ δρόμου τῆς ἐργατικῆς τάξης στὴν ὀλόκληρὰ τῆς καὶ προσπαθεῖ, ἀνάμεσα ἀπ' ὅλους τοὺς μαιάνδρους αὐτοῦ τοῦ δρόμου, νὰ υπερασπίζει ὄχι τὰ συμφέροντα μερικῶν ἐπαγγελματικῶν ἢ ἰδιαιτέρων ὀμάδων, ἀλλ' ἐκεῖνα τῆς ἐργατικῆς τάξης στὴν ὀλόκληρὰ τῆς. Τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα ἀποτελεῖ τὴν ὀργανωτικὴ καὶ πολιτικὴ δύναμη, πού μὲ τὴ βοήθειά τῆς ἡ πιὸ προχωρημένη φράξις τῆς ἐργατικῆς τάξης καθοδηγεῖ τίς προλεταριακὰς καὶ μισο-προλεταριακὰς μάζες στὴ σωστὴ κατεύθυνση.

2. Ἐφόσον τὸ προλεταριάτο δὲν θὰ ἔχει ἀποσπάσει μὲ τὴ βία τὴν ἐξουσία τοῦ Κράτους, δὲν θὰ ἔχει ὀριστικὰ ἐξασφαλίσει τὴν κυριαρχία του καὶ καταστήσει ἀδύνατη κάθε ἀστυκὴ παλινόρθωση, τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα δὲν θὰ περιλαμβάνει στίς ὀργανωμένες τάξεις του παρὰ μιὰ μειοψηφία ἐργατῶν. Μέχρι τὴν κατάληψη τῆς ἐξουσίας καὶ στὴν περίοδο τῆς μετάθεσης, τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα μπορεῖ, σὲ εὐνοϊκὰς περιστάσεις, νὰ ἀσκεῖ μιὰ ἀναμφισβήτητη ἰ δ ε ο λ ο γ ι κ ἡ καὶ π ο λ ι τ ι κ ἡ ἐπιρροὴ πάνω σ' ὅλα τὰ προλεταριακὰ καὶ μισο-προλεταριακὰ στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ. ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ ὑποδεχτεῖ καὶ νὰ τὰ ὀργανώσει μέσα στίς τάξεις του. Μόνον ὅταν ἡ προλεταριακὴ διχτατορία θὰ ἔχει ἀποσπάσει μὲ τὴ βία ἀπὸ τὴ μπουρζουαζία, μέσα ἐπιρροῆς τόσο ἰσχυρὰ ὅπως ὁ τύπος, τὸ σχολεῖο, τὸ κοινοβούλιο, τὴν ἐκκλησία, τὴ διοίκησιν κλπ., μόνον ὅταν ἡ τελικὴ ἦττα τοῦ ἀστυκοῦ καθεστώτος θὰ ἔχει γίνει προφανῆς στὰ μάτια ὅλων, τότε ὅλοι οἱ ἐργάτες, ἡ πειοίπου ὅλοι, θ' ἀρχίσουν νὰ μπαίνουν μέσα στίς τάξεις τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος.

3. Οἱ ἔννοιες τοῦ κόμματος καὶ τῆς τάξης πρέπει νὰ διακρί-

γονται με τη μεγαλύτερη αυστηρότητα. Τα μέλη των «χριστιανικών» και φιλελεύθερων συνδικάτων της Γερμανίας, της Αγγλίας και άλλων χωρών ἀνήκουν ἀναμφισβήτητα στην εργατική τάξη. Οι εργατικές ενώσεις περισσότερο ή λιγότερο σημαντικές που ακολουθούν ἀκόμα τους Σνάϊντεμαν, Γκόμπερς και τους ὁμοίους τους, ἀνήκουν ἀναμφισβήτητα στην εργατική τάξη. Σε δεδομένες ιστορικές καταστάσεις είναι πολύ πιθανόν ἡ εργατική τάξη νὰ περιλαμβάνει πολυάριθμα ἀντιδραστικά στρώματα. Τὸ καθήκον τοῦ κομμουνισμοῦ δὲν εἶναι νὰ προσαρμόζεται σ' αὐτὰ τὰ καθυστερημένα στοιχεία τῆς εργατικῆς τάξης, ἀλλὰ ν' ἀνυψώνει ὅλη τὴν εργατικὴ τάξη στὸ ἐπίπεδο τῆς κομμουνιστικῆς πρωτοπορίας. Ἡ σύγχυση ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τὶς δυὸ ἔννοιες, τοῦ κόμματος καὶ τῆς τάξης, μπορεῖ νὰ οδηγήσει στὰ πιδὸ σοβαρὰ λάθη καὶ παρεξηγήσεις. Εἶναι, παραδείγματός χάρη, προφανὲς ὅτι τὸ Ἐργατικὸ Κόμμα ἔπρεπε, παρ' ὅσες τὶς προκαταλήψεις καὶ τὴν νοοτροπία ἐνὸς μέρους τῆς εργατικῆς τάξης κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ πολέμου, νὰ ἐναντιωθεῖ με κάθε θυσία σ' αὐτὲς τὶς προκαταλήψεις καὶ σ' αὐτὴ τὴν νοοτροπία, στ' ὄνομα τῶν ἱστορικῶν συμπερόντων τοῦ προλεταριάτου ποὺ ἐπέβαλαν στὸ Κόμμα του νὰ κηρύξει πόλεμο κόντρα στὸν πόλεμο.

Ἔτσι, π.χ., στὴν ἀρχὴ τοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ πολέμου τοῦ 1914 τὰ σοσιαλ-προδοτικὰ κόμματα ὄλων τῶν χωρῶν, ὑποστηρίζοντας τὶς ἀντίστοιχὲς «τους» μπουρζουαζίες, δὲν ἔχαναν τὴν εὐκαιρία νὰ δικαιολογοῦν τὴ στάση τους ἐπικαλούμενα τὴ θέληση τῆς εργατικῆς τάξης. Ἐεχνοῦν, κάνοντας ἔτσι, ὅτι ἀκόμα κι ἂν ἡ κατάσταση ἦταν τέτοια, τὸ καθήκον τοῦ προλεταριακοῦ κόμματος μέσα σὲ μιὰ τέτοια κατάσταση, θὰ ἔπρεπε νὰ ἦταν νὰ ἐναντιωθεῖ στὴ νοοτροπία τῆς πλειοψηφίας τῶν εργατῶν καὶ νὰ ὑπερασπίσει παρὰ κι ἐνάντια σ' ὅλους τὰ ἱστορικὰ συμφέροντα τοῦ προλεταριάτου. Ἔτσι στὴν ἀρχὴ τοῦ 20οῦ αἰῶνα οἱ μενσεβίκοι τῆς ἐποχῆς (αὐτοὺς ποὺ ἀποκαλοῦσαν «οἰκονομιστές») ἀπέριπταν τὴν ἀνοιχτὴ πολιτικὴ πάλη ἐνάντια στὸν τσαρισμὸ γιατί, ὅπως ἔλεγαν, ἡ εργατικὴ τάξη στὸ σύνολό της δὲν ἦταν ἀκόμα ἀρκετὰ ὄριμη ὥστε νὰ καταλάβει τὴν ἀναγκαιότητα τῆς πολιτικῆς πάλης.

Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, οἱ ἀνεξάρτητοι τῆς δεξιᾶς στὴ Γερμανία δικαιολογοῦσαν τοὺς δισταγμοὺς τους καὶ τὰ ἡμίμετρα ἀπὸ τὶς «ἐ-

πιθυμίες τῶν μαζῶν», χωρὶς νὰ καταλαβαίνουν ὅτι τὸ Κόμμα εἶναι ἐδῶ ἀκριβῶς γιὰ νὰ προπορεύεται τὶς μάζες καὶ γιὰ νὰ τὶς δείχνει τὸ δρόμο.

4. Ἡ Κ. Δ. ἔχει τὴν ἀπόλυτη πεποίθηση, ὅτι ἡ χρεωκοπία τῶν παλαιῶν «σοσιαλ-δημοκρατικῶν» κομμάτων τῆς Ἰἠης Διεθνούς, δὲν μπορεῖ σὲ καμμιά περίπτωση νὰ θεωρηθεῖ ὡς χρεωκοπία τῶν προλεταριακῶν κομμάτων γενικά. Ἡ ἐποχὴ τῆς ἀμεσης πάλης γιὰ τὴ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου δίνει ζωὴ σ' ἓνα καινούργιο παγκόσμιο προλεταριακὸ Κόμμα, τὸ Κ.Κ.

5. Ἡ Κ. Δ. ἀπορρίπτει μὲ τὸν πιὸ κατηγορηματικὸ τρόπο τὴν γνώμη, σύμφωνα με τὴν ὁποία τὸ προλεταριάτο μπορεῖ νὰ κάνει τὴν ἐπανάστασή του χωρὶς αὐτόνομο πολιτικὸ Κόμμα. Κάθε ταξικὸς ἀγώνας εἶναι ἓνας πολιτικὸς ἀγώνας. Ὁ σκοπὸς αὐτοῦ τοῦ ἀγώνα, ποὺ τείνει ἀναπόφευκτα νὰ μετασχηματιστεῖ σὲ ἐμφύλιο πόλεμο, εἶναι ἡ κατάκτηση τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας. Ἄρα ἡ πολιτικὴ ἐξουσία δὲν μπορεῖ νὰ παρθεῖ, νὰ ὀργανωθεῖ καὶ νὰ οδηγηθεῖ παρὰ ἀπὸ ἓνα πολιτικὸ κόμμα. Δὲν εἶναι παρὰ ἡ περίπτωση ὅπου τὸ προλεταριάτο ὀδηγεῖται ἀπὸ ἓνα ὀργανωμένο καὶ δοκιμασμένο Κόμμα, ποὺ ἐπιδιώκει σκοποὺς ἐντελῶς προσδιορισμένους, καὶ ποὺ κατέχει ἓνα πρόγραμμα ἀμεσῶν μέτρων, καλὰ καθορισμένων τόσο ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν πολιτικὴν ὅσο καὶ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν, δὲν εἶναι παρὰ σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση ποὺ ἡ κατάκτηση τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας μπορεῖ νὰ εἶναι ὄχι ἓνα τυχαῖο ἐπεισόδιο, ἀλλὰ τὸ ξεκίνημα μιᾶς διαρκοῦς δουλειᾶς γιὰ τὸ κομμουνιστικὸ χτίσιμο τῆς κοινωνίας ἀπὸ τὸ προλεταριάτο.

Αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ ταξικὴ πάλη ἀπαιτεῖ ἐπίσης τὴ συγκέντρωση καὶ τὴ μοναδικὴ ἡγεσία τῶν διαφόρων μορφῶν τοῦ προλεταριακοῦ κινήματος (συνδικάτα, κουπερατίβες, ἐργοστασιακὲς ἐπιτροπές, παιδεῖα, ἐκλογές κλπ.).

Τὸ ὀργανωτικὸ καὶ ἡγετικὸ κέντρο δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι παρὰ ἓνα πολιτικὸ Κόμμα. Ἡ ἄρνηση νὰ τὸ χτίσουμε, νὰ τὸ δυναμώσουμε καὶ νὰ πειθαρχοῦμε σ' αὐτό, ἰσοδυναμεῖ με τὴν ἀντίθεσή μας στὴ μοναδικὴ διοίκηση τῶν ἀποσπασμάτων τοῦ προλεταριάτου ποὺ ἐνεργοῦν στὰ διάφορα σημεῖα τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἡ ταξικὴ πάλη τοῦ προλεταριάτου ἀπαιτεῖ μιὰ συγκεντρωτικὴ δράση ποὺ νὰ φωτίζει μ' ἓνα μοναδικὸν τρόπο τὰ διάφορα στάδια τῆς πάλης καὶ νὰ

τραβάει, σε κάθε ιδιαίτερη στιγμή, την προσοχή του προλεταριάτου πάνω σε σαφή καθήκοντα που αφορούν το σύνολο της τάξης. Αυτό δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς ένα συγκεντρωτικό πολιτικό όργανο, δηλαδή έξω απ' ένα πολιτικό Κόμμα.

Η προπαγάνδα των επαναστατών - συνδικαλιστών και των όπαδών των «Βιομηχανικών εργατών του Κόσμου» (INDUSTRIAL WORKERS OF THE WORLD, I.W.W.) ενάντια στην αναγκαιότητα του αυτόνομου πολιτικού Κόμματος του προλεταριάτου δεν χρησίμευσε και δεν χρησιμεύει αντικειμενικά παρά στη μπουρζουαζία και στους άντεπαναστάτες «σοσιαλδημοκράτες». Στην προπαγάνδα τους ενάντια στο Κ.Κ., που θα ήθελαν ν' αντικαταστήσουν με τα συνδικάτα μόνο, η από δεν ξέρει κανείς τί είδους άμορφες «γενικές» εργατικές ενώσεις, οι συνδικαλιστές κι οι βιομηχανιστές κατανοούν να συνοδοιπορούνται με τους αναγνωρισμένους όππορτουμιστές.

Μετά την ήττα της επανάστασης του 1905, οι ρώσοι μενσεβίκοι προπαγάνδιζαν κάμποσα χρόνια την ιδέα αυτού που αποκαλούσαν το Έργατικό Συνέδριο, που θα έπρεπε ν' αντικαταστήσει, σύμφωνα μ' αυτούς, το επαναστατικό Κόμμα της εργατικής τάξης. Οι κάθε λογής «κίτρινοι εργατιστές» της Άγγλίας ή της Αμερικής προπαγανδίζουν στους εργάτες τη δημιουργία άμορφων ενώσεων ή άδριστων οργανώσεων έντελώς κοινοβουλευτικών αντί ενός πραγματικά πολιτικού Κόμματος, ενώ άσχοι ταυτόχρονα με πολιτική κατά θάθος άστική. Οι επαναστάτες συνδικαλιστές κι οι βιομηχανιστές θέλουν να καταπολεμήσουν την άστική διχτατορία, αλλά δεν ξέρουν πώς να το κάνουν. Δεν βλέπουν ότι η εργατική τάξη χωρίς αυτόνομο πολιτικό Κόμμα είναι ένα σώμα χωρίς κεφάλι.

Ο επαναστατικός συνδικαλισμός κι ο βιομηχανισμός είναι ένα θήμα προς τα μπρός, αλλά μόνο σχετικά με την παλιά άδρανή κι άντεπαναστατική ιδεολογία της Πης Διεθνούς. Σχετικά με τον επαναστατικό μαρξισμό, δηλ. σχετικά με τον κομμουνισμό, ο συνδικαλισμός κι ο βιομηχανισμός είναι ένα θήμα προς τα πίσω. Η διακήρυξη των κομμουνιστών της «άριστερας» στη Γερμανία (Κ. Ε.Κ.Γ.) στο ίδρυτικό Συνέδριο του Άπριλη, σύμφωνα με την όποία ιδρύουν δέδαια ένα κόμμα, άλλ' «όχι ένα κόμμα με τη συνηθισμένη σημασία της λέξης», είναι μια ιδεολογική ύποταγή στις

άντιδραστικές άπόψεις του συνδικαλισμού και του βιομηχανισμού.

Δέν είναι δυνατό μόνο με μια γενική άπεργία, με την άπλη ταχτική των «σταυρωμένων χειρών», που η εργατική τάξη μπορεί να επιβληθεί στη μπουρζουαζία. Το προλεταριάτο πρέπει να φτάσει μέχρι την ένοπλη εξέγερση. Όποιος το κατάλαβε αυτό, δεν μπορεί ν' ά μη καταλάβει επίσης την αναγκαιότητα γι' αυτό το καθήκον, ενός οργανωμένου πολιτικού κόμματος, και την άνεπάρκεια των άμορφων εργατικών ενώσεων.

Οι συνδικαλιστές επαναστάτες μιλάνε συχνά για το μεγάλο ρόλο που πρέπει να παίξει μια άποφασισμένη επαναστατική κοινωνία. Άρα στην πραγματικότητα, αυτή η πραγματικά άποφασισμένη μειοψηφία της εργατικής τάξης, αυτή η κομμουνιστική μειοψηφία, άποφασισμένη να δράσει, που κατέχει ένα πρόγραμμα, έτοιμη να οργανώσει την πάλη των μαζών, ε ί ν α ι : ά κ ρ ι β ω ς τ ο Κ. Κ.

6. Το πιο σημαντικό καθήκον ενός Κόμματος πραγματικά κομμουνιστικού είναι να παραμένει πάντοτε σε σ τ ε ν ή έ π α φ ή με τα πιο πλατιά στρώματα του προλεταριάτου. Για να φτάσει σ' αυτό, οι κομμουνιστές μπορούν και όφείλουν να εργάζονται επίσης μέσα στις οργανώσεις, που, χωρίς να είναι οργανώσεις του κόμματος, περιλαμβάνουν πλατιά προλεταριακά στρώματα, όπως π.χ. οι οργανώσεις αναπήρων πολέμου των διάφόρων χωρών, οι επιτροπές «HANDS OFF RUSSIA» («Κάτω τα χέρια από τη Ρωσία») στην Άγγλία, οι προλεταριακές ενώσεις ένοικιαστών κλπ. Ένα παράδειγμα ιδιαίτερα σημαντικό είναι οι συνδιασκέψεις των εργατών και άγροτών «χωρίς κόμμα» στη Ρωσία. Σ' όλες περίπου τις πόλεις, στις εργατικές συνοικίες, κι επίσης στην ύπαιθρο οργανώνονται συνδιασκέψεις αυτού του τύπου. Οι πιο πλατιές μάζες, συμπεριλαμβανομένων και των καθυστερημένων εργατών, συμμετέχουν στις εκλογές γι' αυτές τις συνδιασκέψεις. Έχει συζητούνται φλέγοντα ζητήματα επικαιρότητας: ο επισιτισμός, η κατοικία, στρατιωτικά ζητήματα, η εκπαίδευση, τα πολιτικά καθήκοντα που είναι στην ήμερήσια διάταξη κλπ. Οι κομμουνιστές προσπαθούν μ' όλες τους τις δυνάμεις να επηρεάσουν αυτές τις συνδιασκέψεις των «χωρίς κόμμα», με τα πιο εύνοικά αποτελέσματα για το Κόμμα.

Οι κομμουνιστές θεωρούν σαν το κυριώτερο καθήκον, τη συστηματική δουλειά οργάνωσης κι εκπαίδευσης μέσα στο πλαίσιο αυτών των εργατικών μαζικών οργανώσεων. Άλλ' ακριβώς για να είναι γόνιμη αυτή η δουλειά, για να εμποδιστούν οι έχθροι του επαναστατικού προλεταριάτου να κατακτήσουν αυτές τις μαζικές εργατικές οργανώσεις, οι πιο προχωρημένοι εργάτες, οι κομμουνιστές, πρέπει να είναι διαρκώς **σ υ σ π ε ρ ω μ έ ν ο ι** μέσα στο δικό τους Κ.Κ., αυτόνομο και «κλειστό», που δρᾷ συνεχῶς οργανωμένα, κι ικανά, όποιεσδήποτε και να είναι οι περιστάσεις κι όποιαδήποτε μορφή παίρνει το κίνημα, να υπερασπίζονται τα γενικά συμφέροντα του κομμουνισμού.

7. Οι κομμουνιστές δεν αποφεύγουν με κανένα τρόπο τις μαζικές εργατικές οργανώσεις. Σε μερικές περιπτώσεις, δεν φοβούνται να μπουν σ' αυτές και να τις χρησιμοποιήσουν, ακόμα κι αν έχουν ένα χαρακτήρα καθαρά αντιδραστικό (κίτρινες ενώσεις, χριστιανικές ενώσεις κ.τ.λ.). Το Κ.Κ. κάνει μιὰ σταθερή δουλειά μέσα σ' αυτές τις οργανώσεις και αποδεικνύει ακούραστα στους εργάτες ὅτι ἡ ιδέα τῆς πολιτικῆς οὐδετερότητας εἶναι μιὰ ἀρχὴ πού σ κ ὀ π ι μ α καλλιεργεῖται μεταξύ τους ἀπὸ τὴ μπουρζουαζία κι ἀπὸ τοὺς λακέδες γιὰ νὰ παραπλανήσῃ τὸ προλεταριάτο ἀπὸ τὸν οργανωμένο ἀγῶνα του γιὰ τὸ σοσιαλισμό.

8. Ἡ παλιὰ «κλασσική» διαίρεση τοῦ εργατικοῦ κινήματος σὲ τρεῖς μορφές — Κόμμα, συνδικάτα, κουπερατίδες — εἶναι φανερά ξεπερασμένη. Ἡ προλεταριακὴ ἐπανάσταση στὴ Ρωσσία δημιούργησε τὴ βασικὴ μορφή τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου: τὰ σοβιετ. Ἡ καινούργια ἀρθρωση πού θὰ παρουσιαστῆί τώρα παντοῦ, εἶναι: 1. τὸ Κόμμα, 2. τὰ σοβιετ, 3. οἱ ενώσεις παραγωγῆς (τὰ συνδικάτα). Ἄλλὰ τόσο οἱ εργατικὲς ἐπιτροπές, ὅσο και τὰ συνδικάτα πού κέρδισε ἡ ἐπανάσταση πρέπει νὰ εἶναι διαρκῶς και συστηματικὰ ὑπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος τοῦ προλεταριάτου, δηλαδή τοῦ Κ.Κ. Ἡ οργανωμένη πρωτοπορία τῆς εργατικῆς τάξης — τὸ ΚΚ — πού, σὲ τομεῖς ὅπως ὁ οἰκονομικός, ὁ πολιτικός κι ἄκόμα κι ὁ πολιτιστικός, πρέπει νὰ ὀ δ ῆ γ ε ἶ, τοὺς ἀγῶνες τοῦ συνόλου τῆς εργατικῆς τάξης, πρέπει ἐπίσης νὰ εἶναι: ἡ ψυχὴ τῶν συνδικάτων και τῶν εργατικῶν ἐπιτροπῶν ὅπως και κάθε ἄλλης μορφῆς προλεταριακῆς οργάνωσης.

Ἡ ἐμφάνιση τῶν σοβιετ ὡς βασικὴ ἱστορικὴ μορφή τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου δὲν μειώνει καθόλου τὸν ἡγετικό ρόλο τοῦ Κ.Κ. μέσα στὴν προλεταριακὴ ἐπανάσταση. Ὅταν οἱ γερμανοὶ κομμουνιστὲς «τῆς ἀριστερᾶς» (ὄλεπε τὸ Μανιφέστο τους πρὸς τὸ γερμανικὸ προλεταριάτο τῆς 14ης τοῦ Ἀπρίλη 1920, πού ὑπογράφεται: «Κομμουνιστικὸ Ἐργατικὸ Κόμμα Γερμανίας») διακηρύσσουν ὅτι «τὸ Κόμμα πρέπει, κι αὐτὸ ἐπίσης, νὰ προσαρμόζεται ὀλοένα περισσότερο στὴν ιδέα τῶν ἐπιτροπῶν και νὰ πάρει ἓνα προλεταριακὸ χαρακτήρα («KOMMUNISTISCHE ARBEITERZEITUNG» Νο 54), αὐτὸ σημαίνει, μὲ ἀμφίβολο τρόπο, ὅτι τὸ ΚΚ ἔπρεπε νὰ ἀφομοιωθεῖ μέσα στις ἐπιτροπές, ὅτι οἱ εργατικὲς ἐπιτροπές θὰ μπορούσαν ν' ἀντικαταστήσουν τὸ ΚΚ.

Αὐτὴ ἡ ιδέα εἶναι: ἐντελῶς λαθεμένη κι ἀντιδραστικὴ.

Στὴν ἱστορία τῆς ρώσικης ἐπανάστασης, γνωρίσαμε μιὰ ὀλόκληρη φάση στὴ διάρκεια τῆς ὀποίας τὰ σοβιετ στάθηκαν ἐναντία στὸ προλεταριακὸ Κόμμα κι ὑποστήριζαν τὴν πολιτικὴ τῶν πρακτόρων τῆς μπουρζουαζίας. Μπορέσαμε και παρατηρήσαμε τὸ ἴδιο πρᾶγμα στὴ Γερμανία. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ ξαναγίνει και σ' ἄλλες χώρες.

Ἄντιθετα γιὰ νὰ μπορέσουν τὰ σοβιετ νὰ ἐκπληρώσουν τὴν ἱστορικὴ τους ἀποστολή, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ὑπάρχει ἓνα ἰσχυρὸ ΚΚ, πού δὲν «προσαρμόζεται» ἀπλᾶ στὰ σοβιετ, ἀλλὰ πού εἶναι: ἱκανὸ νὰ ἐξασκεῖ πάνω σ' αὐτὰ ἀποφασιστικὴ ἐπιρροή ὥστε ν' ἀρνοῦνται κάθε «προσαρμογὴ» στὴ μπουρζουαζία και στὴ λευκὴ σοσιαλδημοκρατικὴ φρουρὰ και πού νὰ μπορεῖ, διαμέσου τῶν κομμουνιστικῶν του πυρήνων μέσα στὰ σοβιετ, νὰ παρασύρει τὰ σοβιετ μέσα στὴ δίνη του.

Αὐτὸς πού συμβουλεύει τὸ ΚΚ νὰ «προσαρμόστῆί» στὰ σοβιετ, αὐτὸς πού βλέπει σὲ μιὰ τέτοια προσαρμογὴ τὸ δυνάμιμα τοῦ «προλεταριακοῦ χαρακτήρα τοῦ κόμματος», αὐτὸς ἐκτελεῖ πρὸς τὸ Κόμμα ὅπως και πρὸς τὰ σοβιετ μιὰ ὑπηρεσία ἀπὸ τὶς πὶὸ ἀμφίβολες και δὲν κατάλαβε ὅτε τὴν ἔγνοια τοῦ Κόμματος ὅτε ἐκεῖνη τῶν σοβιετ. «Ἡ σοβιετικὴ ιδέα» θὰ νικήσῃ τόσο πὶὸ γρήγορα ὅσο θὰ εἶμαστε ἱκανοὶ ν' ἀναπτύξουμε στις διάφορες χώρες ΚΚ ὅσο τὸ δυνατὸ ἰσχυρότερα. Σήμερα πολλοὶ «Ἀνεξάρτητοι» κι ἄκόμα και σοσιαλιστὲς τῆς δεξιᾶς ἀποδέχονται στὴν ἄκρη τοῦ στόματος τὴ «σο-

βιαιτική ιδέα». Δέν μπορούμε νά ἐμποδίσουμε αὐτά τὰ στοιχεῖα ν' ἀλλοιώσουν τή σοβιετική ιδέα παρὰ ἂν ἔχουμε ἕνα ἰσχυρὸ ΚΚ, ἱκανὸ νά ἐπηρεάζει μὲ ἀποφασιστικὸ τρόπο τήν πολιτική τῶν σοβιετ καὶ νά τὰ καθοδηγεῖ.

9. Τὸ ΚΚ δέν εἶναι μόνον ἀπαραίτητο στήν ἐργατική τάξη π ρ ἰ ν καὶ κ α τ ἄ τή διάρκεια τῆς κατάκτησης τῆς ἐξουσίας, ἀλλά ἀκόμα καὶ μ ε τ ἄ τὸ πέρασμα τῆς ἐξουσίας στὰ χέρια τῆς ἐργατικῆς τάξης. Ἡ ἱστορία τοῦ ΚΚ τῆς Ρωσίας, πού κρατάει ἐδῶ καὶ τρία χρόνια τήν ἐξουσία, δείχνει ὅτι ὁ ρόλος τοῦ ΚΚ, μακριὰ ἀπὸ τὸ νά μειώνεται μετὰ τήν κατάκτηση τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τήν ἐργατική τάξη, ἀντίθετα αὐξάνεται θεαματικά.

10. Τὴν ἐπόμενη τῆς κατάκτησης τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὸ προλεταριάτο, τὸ Κόμμα του ἀποτελεῖ ἀκόμα πάντοτε, ὅπως πρῶτα, μιὰ φράξια τῆς ἐργατικῆς τάξης. Μὰ εἶναι ἀκριθῶς ἡ φράξια πού ὀργάνωσε τὴ νίκη: ἐδῶ καὶ δύο δεκαετίες στή Ρωσία, ἀπὸ πολλὰ χρόνια στή Γερμανία, τὸ ΚΚ ἄ γ ω ν ἰ ζ ε τ α ἰ ὄχι μόνον ἐνάντια στή μπουρζουαζία ἀλλὰ καὶ ἐνάντια σὲ αὐτοὺς τοὺς «σοσιαλιστές» πού εἶναι οἱ πράχτορες τῆς μπουρζουαζίας μέσα στὸ προλεταριάτο· ἀνασυγκέντρωσε μέσα στὶς τάξεις του τοὺς πιδὸ μαχητικούς, τοὺς πιδὸ διορατικούς, τοὺς πιδὸ προχωρημένους ἀγωνιστὲς τῆς ἐργατικῆς τάξης. Κι εἶναι μόνον ἡ ὑπαρξὴ μιᾶς τέτοιας συμπαγούς ὀργάνωσης ἀπὸ τὰ πιδὸ διακεκριμμένα στοιχεῖα τῆς ἐργατικῆς τάξης πού ἐπιτρέπει νά ὑπερνικῶνται ὅλες οἱ δυσκολίες στὶς ὁποῖες προσκρούει ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου τήν ἐπόμενη τῆς νίκης.

Ἡ ὀργάνωση ἐνὸς καινούργιου στρατοῦ, τοῦ Κόκκινου προλεταριακοῦ Στρατοῦ, ἡ πραγματική καταστροφή ὅλης τῆς Κρατικῆς ἀστικῆς μηχανῆς καὶ ἡ ἀντικατάστασή της ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔχνη μιᾶς καινούργιας Κρατικῆς Μηχανῆς, τοῦ προλεταριακοῦ Κράτους, ἡ πάλι ἐνάντια στὶς συντεχνιακὲς τάσεις μερικῶν ομάδων ἐργατῶν, ὁ ἀγῶνας ἐνάντια στὸν τοπικίστικο «πατριωτισμὸ» καὶ στήν κλειστή χωριάτικη νοοτροπία, οἱ προσπάθειες μὲ τὸ σκοπὸ νά προτρέψουν μιὰ καινούργια πειθαρχία ἐργασίας — τόσοι τομεῖς ὅπου ἀπόκειται στὸ Κ.Κ. νά πεῖ τήν τελευταία λέξη. Τὰ μέλη του, μὲ τὸ ζωντανό τους παράδειγμα, πρέπει νά παρασύρουν καὶ νά καθοδηγοῦν τήν πλειοψηφία τῆς ἐργατικῆς τάξης.

11. Ἡ ἀναγκαιότητα ἐνὸς πολιτικοῦ κόμματος τοῦ προλεταριάτου δέν θὰ ἐξαφανιστεῖ παρὰ μόνον μὲ τήν ὀλοκληρωτική κατάργηση τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Στὴν πορεία πρὸς αὐτὴ τήν τελική νίκη τοῦ κομμουνισμοῦ, εἶναι πιθανὸ νά τροποποιηθεῖ ἡ ἱστορική σημασία τῶν τριῶν βασικῶν μορφῶν τῆς σημερινῆς προλεταριακῆς ὀργάνωσης (κόμμα, σοβιετ καὶ συνδικάτα), καὶ ἕνας ἐνιαῖος συνθετικὸς τύπος ἐργατικῆς ὀργάνωσης ν' ἀποκρυσταλλωθεῖ σιγά - σιγά. Ἀλλὰ τὸ Κ.Κ. δέν θὰ διαλυθεῖ ὀλοκληρωτικά μ ἔ σ α σ τ ἦ ν ἔ ρ γ α τ ἰ κ ἦ τ ἄ ξ ἦ παρὰ ὅταν ὁ κομμουνισμὸς θὰ ἔχει πᾶψει νά εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ ἀγῶνα, καὶ ὅταν ἡ ἐργατική τάξη γίνεαι ὀλάκερη κομμουνιστική.

12. Τὸ Ἴο Συνέδριο τῆς Κ.Δ. ὄχι μόνον διαβεβαιώνει τὸν ἱστορικὸ ρόλο τοῦ Κ.Κ. γενικά, ἀλλ' ἀκόμα δείχνει στὸ διεθνὲς προλεταριάτο, τουλάχιστον στὶς μεγάλες του γραμμές, ποιοιοῦ τύπου Κ.Κ. ἔχουμε ἀνάγκη.

13. Ἡ Κ.Δ. εἶναι τῆς γνώμης, ὅτι, ἰδιαίτερα στήν περίοδο τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου, τὸ Κ.Κ. πρέπει νά εἶναι ὀργανωμένο πάνω στὴ βάση μιᾶς σιδερένιας προλεταριακῆς συγκεντρωτικότητας. Γιὰ νά καθοδηγήσει μ' ἐπιτυχία τήν ἐργατική τάξη μέσα στὸν μακρὸ καὶ ἐπίπονο ἐμφύλιον πόλεμο πού ἀνοίχτηκε, τὸ Κ.Κ. πρέπει νά ἐπιβάλλει στοὺς κόλπους του μιὰ σιδερένια πειθαρχία, μιὰ στρατιωτική πειθαρχία. Ἡ ἐμπειρία τοῦ Κ.Κ. πού κατὰ τὴ διάρκεια χρόνων καθοδήγησε τήν ἐργατική τάξη ἀνάμεσα ἀπὸ τίς περιπέτειες τοῦ ἐμφύλιου πολέμου στή Ρωσία, κατέδειξε ὅτι χωρὶς μιὰ αὐστηρὴ πειθαρχία, δίχως ἕνα ὀλοκληρωτικὸ συγκεντρωτισμὸ, χωρὶς μιὰ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη ὅλων τῶν ὀργανώσεων τοῦ κόμματος πρὸς τὸ καθοδηγητικὸ κέντρο τοῦ κόμματος, ἡ νίκη τῶν ἐργαζόμενων εἶναι ἀδύνατη.

14. Τὸ Κ.Κ. πρέπει νά εἶναι ὀργανωμένο πάνω στήν ἀρχὴ τοῦ δημοκρατικοῦ συγκεντρωτισμοῦ. Ἡ ἐκλογιμότητα τῶν ἀνωτάτων ὀργάνων ἀπὸ τὰ κατώτερα ὀργανα, ὁ χαρακτήρας ἐντελῶς ὑποχρεωτικῶς τῶν ὀδηγιῶν πού δίνονται ἀπὸ τὰ ἀνώτερα ὀργανα πρὸς τὰ κατώτερα, ἡ ὑπαρξὴ ἐνὸς ἰσχυροῦ κέντρου πού τὸ κύρος του εἶναι ἀναγνωρισμένο ἀνάμεσα σὲ δύο συνέδρια ἀπ' ὅλους τοὺς συντρόφους πού διευθύνουν, αὐτὲς εἶναι οἱ βασικὲς ἀρχές τοῦ δημοκρατικοῦ συγκεντρωτισμοῦ.

15. Μιά σειρά από Κ.Κ. της Ευρώπης και της 'Αμερικής είναι αναγκασμένα σε μια παράνομη ύπαρξη εξ αιτίας της κατάστασης πολιορκίας κηρυγμένης από τη μπουρζουαζία έναντι στους κομμουνιστές. Πρέπει να γίνει καταληπτό ότι σ' αυτές τις περιστάσεις ή αρχή να εκλέγονται τα διευθύνοντα όργανα δεν μπορεί πάντοτε να εφαρμοστεί κατά γράμμα κι ότι πρέπει να δοθεί στα διευθύνοντα όργανα του κόμματος το δικαίωμα να έχουν την ευθύνη να γράφουν νέα μέλη, όπως γινόταν άλλοτε στη Ρωσία. Κατά τη διάρκεια της κατάστασης πολιορκίας, το Κ.Κ. δεν μπορεί προφανώς να προσφύγει (όπως τό πρότεινε μιá ομάδα αμερικανών κομμουνιστών) στο δημοκρατικό δημοψήφισμα κάθε φορά που του παρουσιάζεται ένα πρόβλημα, αλλά πρέπει αντίθετα να αναγνωρίζει στο διευθύνον κέντρο το δικαίωμα να παίρνει σημαντικές αποφάσεις στην κατάλληλη στιγμή σι' όνομα όλων των μελών του κόμματος.

16. Η διεκδίκηση μιáς πλατιάς «αυτονομίας» για τις τοπικές οργανώσεις του κόμματος δεν μπορεί αυτή τη στιγμή παρά να αδυνατίσει τις τάξεις του Κ.Κ., να ελαττώσει την ικανότητα δράσης του και να ευνοήσει τις μικρο-αστικές, αναρχικές και άποσυνθετικές τάσεις.

17. Στις χώρες όπου η εξουσία είναι ακόμα στα χέρια της μπουρζουαζίας ή της άντεπαναστατικής σοσιαλ-δημοκρατίας, τα Κ.Κ. πρέπει να μάθουν να συνδυάζουν τη νόμιμη δράση με την παράνομη δράση. Ίδιαίτερα ή νόμιμη δουλειά πρέπει πάντοτε να είναι τοποθετημένη κάτω από τον πραγματικό έλεγχο του παράνομου κόμματος. Οι κοινοβουλευτικές κομμουνιστικές ομάδες, στους κεντρικούς οργανισμούς του Κράτους, όπως κι οι τοπικά εκλεγμένοι των Λάντερ ή των δήμων, πρέπει να είναι έντελως ύποταγμένοι στο κόμμα στην ολότητα τους — είτε είναι νόμιμο είτε παράνομο. Οι δουλευτές, που, μ' ένα τρόπο ή μ' έναν άλλον, άρνούται να υπακούουν στο κόμμα, πρέπει να διώχονται από τις επαναστατικές τάξεις. Ο νόμιμος τύπος (έφημερίδες, εκδόσεις) πρέπει να εξαρτάται έντελως από την ολότητα του κόμματος και την κεντρική επιτροπή του.

18. Η βάση όλης της οργανωτικής δουλειάς του Κ.Κ. πρέπει να είναι να χτίζει παντού κομμουνιστικούς πυρήνες, ακόμα κι εκεί όπου ο αριθμός των προλετάρων και μισο-προλετάρων είναι

περιορισμένος. Σε κάθε σοβιέτ, σε κάθε συνδικάτο, σε κάθε κουπερατίδα, σε κάθε εργαστήρι, σε κάθε επιτροπή ένοικιαστών, παντού όπου βρίσκονται έστω και τρία πρόσωπα που συμπαθούν τον κομμουνισμό, πρέπει να οργανώνεται άμέσως ένας κομμουνιστικός πυρήνας. Μόνο ή οργανωτική συνοχή των κομμουνιστών επιτρέπει στην πρωτοπορία της εργατικής τάξης να διευθύνει το σύνολο της τάξης. Όλοι οι κομμουνιστικοί πυρήνες που δρουν μέσα στις οργανώσεις «χωρίς κόμμα», πρέπει να είναι αυστηρά ύποταγμένοι στην ολότητα της οργάνωσης του κόμματος, είτε νόμιμη, είτε παράνομη είναι ή δράση τους. Οι κομμουνιστικοί πυρήνες όλων των ειδών πρέπει να κατατάσσονται σύμφωνα με την πιό αυστηρή και την πιό απόλυτα καθορισμένη ιεραρχική δομή.

19. Το Κ.Κ. γεννιέται σχεδόν παντού σαν κόμμα της πόλης, σαν κόμμα των εργαζόμενων της βιομηχανίας, που ζούν στην πλειοψηφία τους στις πόλεις. Για να γίνει πιό εύκολη και για να επιταχυνθεί ή νίκη της εργατικής τάξης είναι απαραίτητο το Κ.Κ. να μη μένει μόνο ένα κόμμα της πόλης, αλλά να δικτυωθεί επίσης και στα χωριά. Το Κ.Κ. πρέπει να αναπτύξει την προπαγάνδα του και την οργανωτική του δράση ανάμεσα στους αγροτικούς εργαζόμενους και στους μικρούς και μεσαίους χωρικούς. Το Κ.Κ. πρέπει να προσπαθήσει με ιδιαίτερη φροντίδα να οργανώσει τη δικτύωση κομμουνιστικών πυρήνων στην ύπαιθρο.

Η διεθνής οργάνωση του προλεταριάτου δεν μπορεί να είναι δυνατή παρά μόνο αν οι θέσεις που διατυπώθηκαν πιό πάνω σχετικά με το ρόλο του Κ.Κ. επιβληθούν σ' όλες τις χώρες όπου υπάρχουν κι αγωνίζονται οι κομμουνιστές. Η Κ.Δ. προσκάλεσε στο Συνέδριό της όλα τα συνδικάτα που αποδέχονται τις αρχές της Πίης Διεθνούς κι είναι έτοιμα να διακόψουν με την κίτρινη Διεθνή. Η Κ.Δ. θα οργανώσει ένα διεθνές τμήμα κόκκινων συνδικάτων που θα τοποθετούνται στον χώρο του κομμουνισμού. Η Κ.Δ. δεν θα άρνηθεί να εργασθεί με κάθε εργατική οργάνωση «χωρίς κόμμα», που είναι πρόθυμη να διεξαγάγει ένα σοβαρό επαναστατικό αγώνα ενάντια στή μπουρζουαζία. Άλ-

λά ή Κ.Δ., κάνοντας έτσι, δέν θά σταματήσει: νά υπενθυμίζει στους προλετάριους όλου τοῦ κόσμου τίς ἐπόμενες ἀρχές :

1. Τὸ Κ.Κ. εἶναι τὸ κυριώτερο καὶ βασικώτερο ὄπλο τῆς χειραφέτησης τῆς ἐργατικῆς τάξης. Σὲ κάθε χώρα δέν μπορούμε νά ἀρκούμαστε πλέον σὲ ομάδες ἢ σὲ τάσεις, ἀλλὰ πρέπει νά ἔχουμε ἓνα Κ.Κ.

2. Σὲ κάθε χώρα δέν πρέπει νά ὑπάρχει παρὰ μόνο ἓνα καὶ μοναδικὸ Κ.Κ.

3. Τὸ Κ.Κ. πρέπει νά ἔχει ἰδρυθεῖ ἀποκλειστικὰ πάνω στήν ἀρχὴ τῆς πιὸ αὐστηρῆς συγκέντρωσης καὶ στήν ἐποχὴ τοῦ ἐμφύλιου πολέμου νά ἐπικρατεῖ μέσα στίς τάξεις του μιὰ στρατιωτικὴ πειθαρχία.

4. Παντοῦ ὅπου εἶναι συγκεντρωμένοι ἔστω καὶ μιὰ δεκάδα προλετάρων ἢ μισο-προλετάρων, τὸ Κ.Κ. πρέπει νά ἔχει ἓνα ὀλοκληρωμένο πυρήνα.

5. Σὲ κάθε ὀργάνωση «χωρὶς κόμμα» πρέπει νά ὑπάρχει ἓνας κομμουνιστικὸς πυρήνας αὐστηρὰ ὑποταγμένος στήν ὀλότητα τοῦ κόμματος.

6. Ὑποστηρίζοντας μὲ σταθερότητα καὶ ἐπιμονὴ τὸ πρόγραμμα καὶ τὴν ἐπαναστατικὴ ταχτικὴ τοῦ κομμουνισμοῦ, τὸ Κ.Κ. πρέπει πάντοτε νά εἶναι ἐπίσης ὅσο τὸ δυνατὸ στεγνότερα συνδεδεμένο μὲ τίς μαζικὲς ἐργατικὲς ὀργανώσεις καὶ νά φυλάγεται τόσο ἀπὸ τὸν σεχταρισμὸ ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν ἔλλειψη ἀρχῶν.